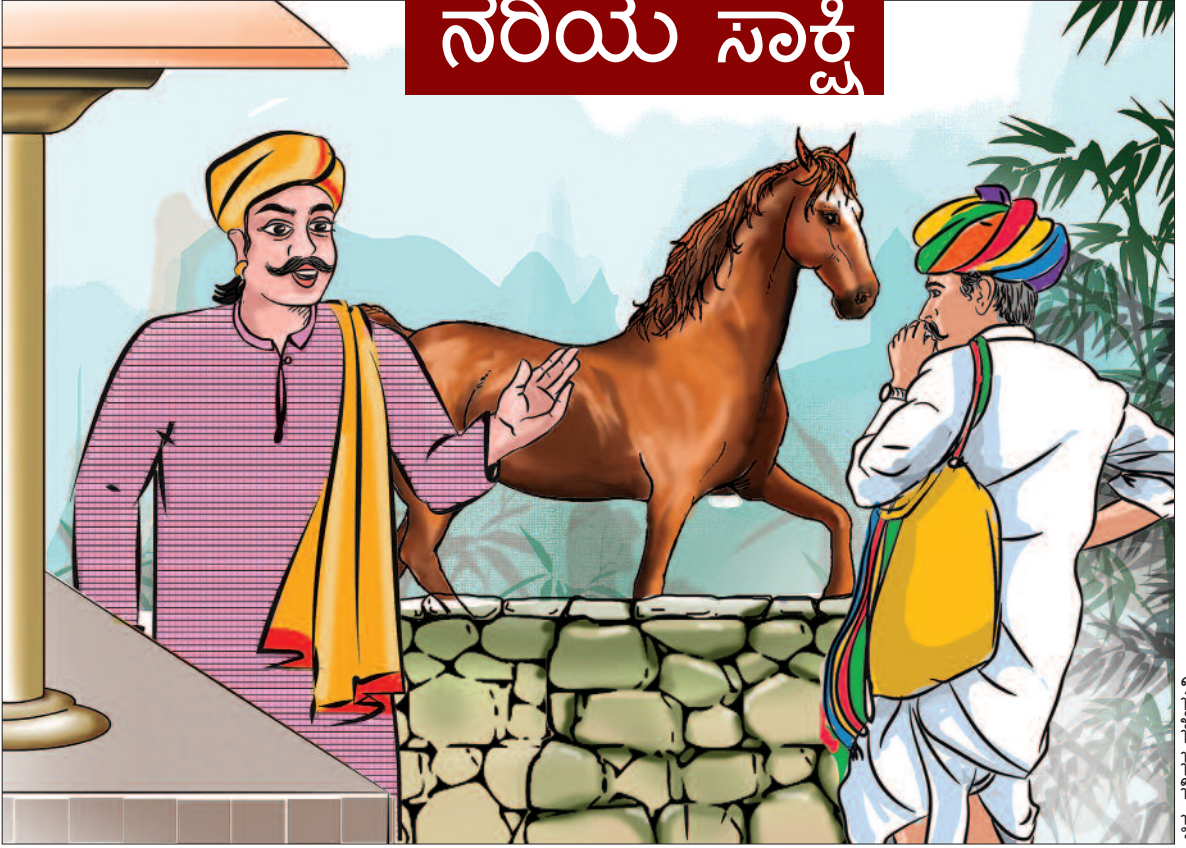

ನರಿಯ ಸಾಕ್ಷಿ

ಚಿತ್ರ: ಶಶಿಧರ ಹಳ್ಳೇಮನಿ

■ ವೇದಾವತಿ ಹೆಚ್.ಎಸ್.

ಅಲ್ಲೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಿತ್ತು. ಆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಿದ್ದನು. ವ್ಯಾಪಾರಿಯು ಒಂದು ದಿನ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತರಲು ದೂರದ ಊರಿಗೆ ಕುದುರೆಯನ್ನೇರಿ ಹೊರಟನು. ಅವನು ಕಾಡಿನ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಸಂಜೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿತು. ಆಗ ವ್ಯಾಪಾರಿಯ ಕಿವಿಗೆ 'ನನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡಿ, ನಾನು ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ' ಎನ್ನುವ ಕೂಗು ಕೇಳಿಸಿತು.

ವ್ಯಾಪಾರಿಯು ಧ್ವನಿ ಬಂದ ಕಡೆಗೆ ತನ್ನ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಓಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದನು. ಅಲ್ಲೊಂದು ದೊಡ್ಡದಾದ ಹಳ್ಳವಿತ್ತು. ಆ ಹಳ್ಳದಲ್ಲಿ ನರಿಯೊಂದು ಆಯಾ ತಪ್ಪಿ ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಅದು ಹಳ್ಳದಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎದ್ದು ಬರಲಾಗದೆ ಗೋಳಿಡುತ್ತಿತ್ತು.

ಅದನ್ನು ನೋಡಿದ ವ್ಯಾಪಾರಿಯು 'ನರಿಗಳನ್ನು ನಂಬುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮೋಸ ಮಾಡುವುದು ನರಿಗಳ ಹುಟ್ಟು ಗುಣ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ನಿನಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಲಾರೆ' ಎಂದನು.

ನರಿಯು ವ್ಯಾಪಾರಿಯಲ್ಲಿ 'ಸ್ವಾಮಿ, ದಯವಿಟ್ಟು ನನ್ನನ್ನು ಈ ಹಳ್ಳದಿಂದ ಮೇಲೆಕ್ಕೆ ಬರಲು ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿ. ಖಂಡಿತಾ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಮೋಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಎಂದಾದರೊಂದು ದಿನ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವಾಗ ನಾನು

ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ದಯವಿಟ್ಟು ನನ್ನನ್ನು ಆಪತ್ತಿನಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿ' ಎಂದು ಅಂಗಲಾಚುತ್ತಾ ಕೇಳಿತು.

ವ್ಯಾಪಾರಿಗೆ ನರಿಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಮರುಕ ಹುಟ್ಟಿತು. ಅವನು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ನರಿಯನ್ನು ಹಳ್ಳದಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿದನು. ನರಿಯು ವ್ಯಾಪಾರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಹೋಯಿತು.

ವ್ಯಾಪಾರಿಯು ತನ್ನ ಕುದುರೆಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಕತ್ತಲಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಗಾಣಿಗನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ತಂಗಲು ಒಂದಿಷ್ಟು ಜಾಗವನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡನು. ಗಾಣಿಗನು ವ್ಯಾಪಾರಿಗೆ ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಂಗಲು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟನು. ವ್ಯಾಪಾರಿಯು ಕುದುರೆಯನ್ನು ಅಂಗಳದಲ್ಲಿದ್ದ ಗೂಟವೊಂದಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿದನು. ಗಾಣಿಗನು ವ್ಯಾಪಾರಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬ ಊಟವನ್ನು ಹಾಕಿ ಮಲಗಲು ಹಾಸಿಗೆ, ಹೊದಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. ವ್ಯಾಪಾರಿಯು ಪ್ರಯಾಣದ ಆಯಾಸದಿಂದ ಬಳಲಿದ್ದರಿಂದ ಕೂಡಲೇ ನಿದ್ರೆಗೆ ಜಾರಿದನು.

ವ್ಯಾಪಾರಿಯು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದು ತಾನು ಗೂಟಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದ ಕುದುರೆಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋದನು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಗಾಣಿಗನು ಕುದುರೆಯನ್ನು ಗೂಟದಿಂದ ಬಿಟ್ಟಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತ್ತನು. ಕುದುರೆಯು

ಕನೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ವ್ಯಾಪಾರಿಯು 'ಸ್ವಾಮಿ ಕುದುರೆಯು ನನ್ನದು. ಅದರ ಮೇಲೆಕೆ ಕುಳಿತು ಸವಾರಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ?' ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಆಗ ಗಾಣಿಗನು 'ಇದು ನಿನ್ನ ಕುದುರೆಯಾಗಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ನನ್ನ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿರುವ ಗೂಟವು ಒಂದು ಕುದುರೆಗೆ ಜನ್ಮವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ರಾತ್ರಿಯೂ ಈ ಗೂಟವು ಕುದುರೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ಜನ್ಮವನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಕುದುರೆ ನನ್ನದೇ. ನಿನ್ನದಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಜೋರಾದ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದನು.

ಗಾಣಿಗನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗೆ ದಿಕ್ಕೇ ತೋಚಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾಮಿ, ನಿಮ್ಮ ಮಾತಿನ ಅರ್ಥವೇ ನನಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಗೂಟವು ಕುದುರೆಗೆ ಜನ್ಮವನ್ನು ಕೊಡುವುದುಂಟೆ? ನೀವು ನನಗೆ ಇಂತಹ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕುದುರೆಯನ್ನು ನನಗೇ ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡಿ' ಎಂದು ವ್ಯಾಪಾರಿಯು ಗಾಣಿಗನಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡನು.

ಆಗ ಗಾಣಿಗನು ಗಡುಸಾದ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ 'ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಮಾತನಾಡಬೇಡ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಕೇಳು, ಈ ಕುದುರೆಯು ಯಾರದ್ದೆಂದು? ಆಗ ಅವರು ಈ ಕುದುರೆಯು ನನ್ನದೇ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ' ಎಂದಾಗ ವ್ಯಾಪಾರಿಗೆ ದಿಕ್ಕೇ ತೋಚದಂತಾಯಿತು.